

A TENGERPART

Társadalmi, közgazdasági és tengerészeti napilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Riva Szápáry, Adria-palota.
Telefon 224. szám.

Előfizetési ár:
Égész evre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy óra . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET
a kiadóhivatal méréselt áron számít.
— Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 30 fillér.

LEGUJABB.

— Táviratok és telefon-hírek. —

A miniszterelnök a királynál.

Bécs, október 16. Wekerle Sándor miniszterelnök ma délelőtt 10 órakor Burján István báró közös pénzügyminiszterrel tanácskozott, majd 11 órakor kihallgatásra jelent meg a királynál.

Bécs, október 16. Félhivatalos jelentés szerint Wekerle Sándor miniszterelnök mai audienciáján előterjesztést tett a királynak a Rákóczi megőrző törvény eltörlése iránt. A király az előterjesztést tudomásul vette. A miniszterelnök már a napokban, valószínűleg szombaton betérjeszti a képviselőház elé az erre vonatkozó javaslatot, amely már a jövő héten törvényerőre emelkedik.

A miniszterelnök az újságírókat fogadván megegyeztetve a lapoknak azt a hírt, mintha ő Goluchowski miatt jött volna Bécsbe.

— Az újságok — ugymond — mindenáron Goluchowski-krizist akarnak csinálni. Erről azonban szó sincs.

A szabadhajózásról szóló törvényjavaslat.

Budapest, okt. 16. A képviselőház közlekedésügyi bizottsága ma Lázár Pál elnöke alatt ülést tartott, amelyen a szabadhajózásról szóló törvényjavaslatot tárgyalták. A kormány képviselőjében Szeberényi József államtitkár jelent meg az ülésen.

A javaslatot Gaál Andras előadó ismertette, hangsúlyozván, hogy a javas-

latot főleg a gazdasági önállóság felé való törekvés tette szükségessé.

Lázár Pál szövege teszi a hajóstársaságok memorandumát (amelyet lapunk tegnapi számában ismertettünk — a szerk.) E memorendumban — ugymond — sok a teljesíthetetlen kívánság. Magyar hajópark alig van és ami van, az se magyar lobogó alatt hajózik. Azt a kívánságot, hogy a hajók ne érintsék Fiumét vagy más magyar kikötőt, nem tartja teljesíthetőnek. E tekintetben a javaslatot még szigorítani szeretné. A járatsegély tekintetében indítványt tesz, hogy ha tizenöt mérföld sebességgel halad a hajó és hűtőköszülékkel van ellátva, a segély fölemeltessék.

Szeberényi József államtitkár a hajópark növelését feltétlenül szükségesnek tartja, ha csak nem akarjuk magunkat a világkereskedelemtől elzárni. A hajók száma tekintetében az államok között mi az utolsók vagyunk. A szerződéses járatok nem elegendők. Szükség van a szabadhajózás fejlesztésére, de úgy, hogy ezáltal a magyar mezőgazdaság ne károsodjék. A kormány csak úgy támogathatja a szabadhajózást, ha ennek ellenében megfelelő ellenszolgáltatást kap. Hogy a hajók évenként egyszer érintsék Fiumét, ez minimális követelés, amelyhez ragaszkodni kell.

Zanella Rikárd a hajóépítőipar létesítését és fejlesztését szükségesnek tartja. Egyrészt szociális szempontból, másrészt azért, hogy a hajópark növelése által a külfölddel a versenyt kiállhassuk. Minden állam milliókat áldoz a hajóparkra. Ha a

közgazdaságot fejleszteni akarjuk, nekünk is ezt kell tenni. A külföldi államok ezt nem úgy érik el, mint ahogy ez a javaslat akarja. Indítványozza, hogy a javaslat halasztassék el.

Sümegi Vilmos, Molnár István és Szeberényi József államtitkár újból való felszólalása után a bizottság a javaslatot általánosságban elfogadta és részletes tárgyalását holnap délután négy órára tűzte ki.

Péksztrájk Budapesten.

Budapest, okt. 16. A pékmesterek ma este gyűlést tartottak, amelyen egyhangulag kimondották, hogy a segédek kívánságai alapján nem tárgyalnak. A helyzet rendkívül kiélezett. A békés megegyezés létrejövetele teljesen kizártnak látszik.

A tengeri szabadhajózás.

E czímen a «Budapesti Hírlap» legutóbbi számában Král Miklós dr. a következő megszívlelésre méltó cikket írja:

Most, hogy Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszter a szabadhajózás fölsegítését célzó törvényjavaslatát a Ház asztalára tette, újból megfontolás tárgyává kell tenni, vajjon mily irányu és mily méretű támogatást adjon az állam a közpénzből a szabadhajózást üzö magánvállalatoknak.

Ismerni kell tehát első sorban a tengeri szabadhajózás forgalmát.

Ha valamely tengerhajós-vállalat meghatározott segély ellenében nem kötelezi magát arra, hogy bizonyos számú és irányu hajózási vonalat tart fenn, akkor az a hajós-vállalat a nyert segély ellenére is szabadhajózást üz.

Ilyen szabad hajósvállalat állami támoga-

hajat, mint amennyi az övén volt, nem láttam. Ez a házaspár mindig együtt járkált.

Ugy látszott, hogy sem a férjnek, sem a feleségnek ismerőse nem volt, — soha sem beszélt velük senki. Volt valami a maguktartásában, ami mindenkit távol tartott tőlük.

Séta közben elfáradtann és a terraszon egy fonott karosszékre ültem. Egy ideig úgy elábrándoztam, hogy szinte magamon kívül voltam. A lelkem elkalandozott valahova messzire, a testemet pedig lethargikus nyugodtság fogta el. Hirtelen zereszóra riadtam fel, a kezem valami hideg tárgyhoz ért. Oda nézek: egy bot volt. Ébenfabot, a végén aranygombbal. Amint pedig a régi divatu botot nézegettem, hirtelen valaki így szól hozzám:

— Bocsánat, uram, . . . itt felejtettem a botomat.

Az a szép öreg ur állt előttem a feleségével. Most közelebbről még tekintélyesebb alaknak látszott; mosolyogva adtam neki a botot. Ugy látszik, tetszett neki elfogulatlanságom, mert oly kedvesen nézett rám, hogy ezt a már-már megtört szemű öreg urtól nem vártam volna.

Másnap, harmadnap s aztán mindennap rám mosolygott, ha találkoztunk s két hét

„A TENGERPART” TÁRGZÁJA.

Dalok.

I.

Alldogálok partján a kék Adriának,
Magyarország felé fehér felhők szállnak;
Mint ha csalogatna fehér felhők szava:
*Csatlakozz hát hozzánk! Gyere velünk haza!

Ne hívjatok, felhők! Hiszen szívem vágya
Ugyis arra szárnya, szép Magyarországra;
Ahová ti szálltok, oda vágyom én is —
De nem megyek mégsem, itt maradok mégis!

Nem a város, nem is a nagy tenger vize,
Ami itt tart engem . . . Haj, de kijött ide
Szép Magyarországnak legszebbik virága:
Mit keresnek én most szép Magyarországra?

II.

Jaj, be gazdag jó Szent Péter igazán,
Aranycsillag palotája kapuján,
Aranycsillag, de még mennyi, de fényes!
Ki ott lakik, nem csodálom, ha kényes.

De tudok én egy kicsi kis ablakot,
És mögötte tudok két szép csillagot;
Kettőt csupán, az is hunyva most talán,
Ezen a szép, álmodós éjszakán.

Szent Péternek millióm a csillaga
S gyönyörködhet bennük egész éjszaka,
De ha az a két szép csillag rám ragyog:
Szent Péternél mégis gazdagabb vagyok!

Sz. Kovács Zoltán.

Az örökség.

Irta: J. H. Rosny.

— En nem hiszek a végzetben — szolt Roviéres. — De bizom a véletlenben. Mert ami engem illet: életemnek minden nagy eseménye pusztán a véletlennek következménye volt. En például vagyonomat és boldogságomat egy botnak köszönhetem, amelyet valaki Aix-les-Bainsben, a Villa des Fleurs kertjében egy padon felejtett.

Egy szép nyári estén a villa kertjében bolyongtam. Egy fehér ruhába öltözött fiatal asszonyról ábrándoztam, akinek révedező szemébe és arczába szerelmes lettem. Ha találkoztam vele, közömbösen nézett rám, amivel még csak fokozta szenvedélyemet. Egy nagyon öreg ur kísérte.

Nagyon előkelő és nagyon büszke ur volt; a szeme olyan fekete volt, mint a szén. Ember fején még annyi pompás ezüstfehér

tása a legkritikábban fordul elő, mert a hajó-vállalkozó, a forgalmi konjunkturához képest oda küldi hajóját, ahol a legtöbbet kereshet, nem lévén kötelessége a támogatás fejében a közforgalmi érdekeknek szolgálatot tenni. Eppen azért, hogy a szabadhajós-vállalatok is a nemzeti forgalmi érdekek szolgálatába szegődjenek, a hajózást üző államok bizonyos czimeken, s bizonyos kautelák mellett a szabadhajós-vállalatokat állami támogatásban részesítik, akként, hogy a nemzeti tengeri kereskedelmi érdekek a szabadhajózást üző vállalatokat is bevonják.

Nincs szakember, aki a tulságos kockázattal járó tengeri hajózást állami támogatásnak elvi ellenzője lenne. De egy sem akad, aki viszont pártolója lenne az olyan tengeri hajózási állami támogatásnak, amely az illető állam tengeri kereskedelmi érdekeit nem szolgálja. Es ez természetes; kell, hogy a közpénzből kikerülő anyagi támogatás a közérdeknek ellenszolgálatot nyújtson. Csak könnyelmű vagy fényűző gazdálkodás mellett volna lehetséges állami támogatást nyújtani olyan magánvállalatnak, amely valamely közérdeket nem szolgál. Viszont kötelessége a jól vezetett államháztartásnak, támogatásban részesíteni a közforgalmi érdekeket szolgáló vállalkozást.

A magyar közvélemény csak lassan-lassan ismeri meg a tengeri kereskedelmi vállalkozás nagy nemzeti céljait. E jelenségnek sok mindenféle oka van, amelyekre e czikk keretében ki nem térhetünk. De éppen a közvélemény részvéltelensége miatt 1867 óta a magyar kormányok a nemzeti tengerészet fejlesztéséhez, annak közgazdasági jelentőségéhez képest, aránylag csak nagyon kicsi mértékben járultak és ezt a kis arányú támogatást is gyanakodva fogadta a közvélemény. Tengerészetünk és tengeri kereskedelmünk a magyar közgazdaságnak mostoha gyermeke volt.

Csak a legújabb időben szánta el magát az állam a tengerészet nagyobb arányú fejlesztésére, ami a szubvencionált vállalatok nagyobb támogatásában és a szabadhajózási segítségében nyilvánult meg.

A szabadhajózási támogatását célzó 1893. évi XXII. törvénycikk tiz évre terjedőleg évenként 400.000 korona összegélyt juttatott; a törvény 1903. évből hatályát veszítvén, a szabadhajózási állami támogatása megszűnt. Ez a törvény rossz törvény volt, mert bár érvénye alatt a hajók száma és tonnatartalma megnövekedett, de ezek a hajók legnagyobb részt nem a magyar tengeri forgalom érdekeit szolgálták, hanem a külföldét. Nem szorította a

mulva már oly bizalmas barátságban voltunk egymással, hogy meglátogattam a lakásán is.

Nagyon megszerettem az öreg urat. Azok közé a ritka férfiak közé tartozott, akiknek maguknak is van értékük még akkor is, ha nem alkottak semmi nevezeteseget a tudomány és művészet, vagy a politika terén. Meglehet, hogy Chaylan nagy államférfi lett volna, de bizonyos, hogy rendkívüli tehetség volt. En rá oly hatást tett, hogy emiatt képtelen voltam gyönyörű nejét megszeretni. Mintha valami isteni tilalom választott volna el tőle. Pedig éreztem, hogy inkább nem szeretek egyetlen egy nőt sem, csak hogy ennek a közelében lehessenek.

Öreg barátom napról-napra rosszabbul lett. Gyógyíthatatlan betegség kinozta. Egy délután, mikor együtt sétáltunk a parkban, észrevettem, hogy öreg barátom arcza sokkal komorabb, mint máskor. Sokáig rám nézett, majd így szólt:

— Az életemnek már nemsokára vége. Az ősz már meg sem érem. De mégis azt remélem, hogy boldog lesz a halálom. Pedig ezelőtt mindig borzalommal gondoltam rá, hogy meg kell halnom és itt kell hagynom ezt az asszonyt, akit szeretek. Azt képzeltem, feleségem valami gyűlöletes idegnek karjaiba fog jutni és ez rettenetes féltékenységgel töltött el. Nem mondom, hogy boldogan halok meg, mert szeretem az életet, de mindenesetre nagy megnyugvással . . .

törvény e hajókat arra, hogy a magyar kikötőkből kiinduló forgalmat bonyolítsanak le s hogy a magyar kikötőket vonják be a nemzetközi forgalomba. Az állami támogatást élvezett szabadhajózást üző hajók túlnyomó többsége magyar kikötőkben meg sem fordult és amikor a törvény hatálya megszűnt, nem egy hajótulajdonos kivált a magyar állampolgárság kötelekéből és hajójával együtt átment olyan országba, ahol a szabadhajózást, bár a magyar rendszertől eltérően, a közforgalom érdekeinek szemmel tartásával, támogatják. Ez történeti valóság. Ebből következik, hogy a szabadhajózást föllendíteni szándékozott 1893. évi XXII. törvénycikk intézkedései nem voltak alkalmasak még arra sem, hogy tartóssá tegyék hajóink számbeli gyarapodását, aminek egymagában különben sincs semmi jelentősége.

A magyar kereskedelmi minisztérium most újra foglalkozik a tengeri szabadhajózási állami segítségével. Már el is készült a törvényjavaslat, amelyet is tartottak már. Ennek a törvényjavaslatnak is az a főhíbjája, hogy teljesen figyelmen kívül hagyja a magyar kikötők tengeri forgalmának emelését, a magyar tengeri kereskedelmi érdekek kiszolgálását, hanem egyes-egyedül a hajótulajdonosok és a létesítendő hajógyár érdekeit tartja szem előtt. Ha a javaslatból törvény lesz, akad majd vállalkozó, aki a magyar hajózási iktatja hajóját, épített itthon új hajót, avagy vásárol külföldön új hajót, hogy az építési és beszerzési segélyben legyen része s hogy az így a részben közpénzzel szerzett hajóval ott tartson fenn járatokat, ahol legnyereségesebbnek mutatkozik és ezen bármilyen külföldi kikötők közti járatokért járatsegélyt is huzzon.

Nem változtat a szomorú prespektíván a javaslatnak az a szándékolt intézkedése, hogy az állami támogatásban részesülő hajó évenként legalább egyszer köteles lesz a fiúmei kikötőben megjelenni. Ugyan miért? Nincs ennek a tervezett intézkedésnek egy fikarcnyi jelentősége sem a magyar tengeri kereskedelmi érdekek előmozdítása szempontjából. A hajótulajdonosra pedig, aki járatait a hajózási konjunkturáknak megfelelőleg rendezzi, egyenesen károsra válhatik.

A tengeri szabadhajózási állami támogatása csak akkor okadatot és jogosult, ha a hazai forgalom kihasználására irányuló hajó-vállalkozásokra ösztönöz; s nélkül meddő marad minden támogatás a közérdekre nézve. A meddőség következménye pedig az lesz, hogy a közvélemény előtt még nepszerűtlenebb lesz

Megszakította a beszélgetést és a felhőket nézegette, amelyek nyugat felé húzódtak.

— Nem tudom elviselni — szolt ismét — azt a borzasztó gondolatot, hogy az asszony egy ismeretlen lesz. Tudni akartam, hogy ki lesz a férje, aki igazán szeretni fogja, anélkül, hogy már az életben szeretné. De csak minden száz évben születik olyan ember, aki egy asszonyt csak akkor szeret, mikor férje már meghalt. És én ezt az embert mégis megtaláltam — önben, kedves Roviéres. Ön szenvedélyesen fogja szeretni Clotildeomat, mikor én már nem leszek s jól tudom, hogy most képtelen volna őt szeretni és ő is szeretni fogja önt, anélkül, hogy csak gondolatban is vétkeznék ellenem . . .

Kézét fogott velem. Clotilde épp akkor jött utánunk a terrasra. A leáldozó nap beáranyozta szöke haját. A világ valamennyi asszonyának bája volt mozdulatában s ezer szerelmesnek tüze révedező szemeiben. Most már éreztem, mennyire fogom szeretni. Szívem a jövő szenvedélytől remegett, de most a jelenben még csak rossz gondolatot sem volt.

Ez annak a botnak a története — szolt Roviéres kis szünet után. — És most, ha estétkint sétálgatok kertemben s Clotildeom vállamra hajtja szöke fejét, boldog vagyok s arra gondolok, hogy a végzet mégsem mindenható s hogy a véletlen csodái enyhítik a természet törvényeinek szigorúságát.

a tengerészet istápolására irányuló minden terveket.

Az ankéten tárgyalt hármass rendszerű (járat, beszerzési és építési segély) javaslat helyett az egyetlen egy szakaszos törvénytervezetre hívom föl a kereskedelmi minisztérium figyelmét a következő szövegezéssel:

Minden Fiumében belajstromozott hosszujáratu és csak bizonyos, a törvényben meghatározott viszonylatokban a nagyparthajózási tengeri hajónak, amely valamely magyar kikötőből árut kivisz, avagy valamely magyar kikötőbe árut behoz, a hajó minden belajstromozott tonnaja után (a törvényben számszerűleg meghatározott) segélyre törvényes joga van. E segélyben a szubvencionált vállalatok rendszeresített járatain közlekedő és akár a szubvencionált vállalat, akár szabadhajózási vállalat tulajdonát tévő hajók nem részesedhetnek.

A netáni visszaélések meggátlása végett a tonnánkénti segély mértéke az utolsó tiz év átlagos tonnánkénti fuvardíjának megfelelő hányadában volna megállapítandó, még pedig úgy, hogy a segélyösszeg tonnánkénti egysége a nagyparthajózási határain túl kezdődőleg 500—500 tengeri mérföldnyi távolság arányában legyen megállapítva.

Ha ilyen elv alapján lesz szabályozva a szabadhajózási állami támogatára, akkor a hazai tengeri kereskedelmi forgalom érdeke mozdittatik elő s a magyar kikötőknek ki- és beviteli forgalma, sőt a tisztára tranzit-forgalom nagyon föl fog lendülni. Nem lesz szükség különálló beszerzési és építési segélyre, mert az ismertetett segélyezéssel és fuvardíjjal együtt nyereségesnek ígérkező hajózási vállalkozásba szívesen fognak beszerzési és építési segély nélkül is.

A tengerre magyar hívó szót arra int, hogy a magyar termelvényeknek magyar kikötőn át magyar hajókkal szerzzünk piacot s a magyar fogyasztás által szükségelt külföldi termelvényeket pedig magyar hajókkal, magyar kikötőn át hozzuk. Ezt a czélt és a benne rejlő közgazdasági és nemzeti eszmét kell a megalkotásra váró törvénynek szolgálnia.

Előfizetési felhívás.

„A Tengerpart“, Fiume egyetlen reggeli magyar napilapja, az ünnep- és vasárnapokat követő napok kivételével naponként reggel hat órákor jelenik meg.

Előfizetési árak.

Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:

Egész évre	24 korona.
Fél évre	12 „
Negyedévre	6 „
Egy hónapra	2 „

Egyes szám ára 6 fillér.

A fiúmei állami- és magántisztviselőket abban a kedvezményben részesítjük, hogy a lapot évi 14 korona 40 fillérért, tehát havi előfizetéssel 1 korona 20 fillérért kapják házhoz hordva.

Előfizetést bármely naptól kezdve fölvesz

„A Tengerpart“ Kiadóvatala
Fiume, Riva Szápáry, Adria-palota.

KÜLÖNFÉLE.

— Rákóczi Ferencz ünneplése Fiumében. A kassai városi tanács a napokban felkérte a fiúmei polgármestert, hogy oda egy 1 méter széles és 3 méter hosszú, közepén a város czimerével és „Fiume“ felirással ellátott lobogót, ehhez egy lánzsahelyben végződő zászlórúdat küldjön. Ilyen lobogót az ország minden városa fog küldeni Kassára és a lobogók majd amaz utcák feldiszfítésére fognak szolgálni, amerre a Rákóczi Ferencz és bujdosó társainak hamvait vivő gyászmenet elhalad. A lobogókat a gyásznap után a városoknak visszaadják.

A városi képviselőtestület legutóbbi ülésén elhatározta, hogy a *Rakóczy* hamvainak hazaérkezése alkalmából rendezendő ünnepeken küldöttség által fogja képviselni Fiume városát. A küldöttség tagjai *Vio Ferencz dr.* polgármester, *Dall'Asa Szaniszló dr.* és *Grossich Antal dr.* lesznek, akik e hó 27-én utaznak Kassára. A városi képviselőtestület elhatározta, hogy a ravatalra a város színeit viselő szalagokkal díszített ezüst koszorút tesz. A koszoru szalagján ez a felírás lesz: »A haza hőseinek — Fiume városa.«

— **A »Carpathia« megérkezett.** A kivándorlókat szállító »Carpathia« Cunard-gőzös ma délután megérkezett a fiumei kikötőbe. A hajót már eddig is 2100-nál több kivándorló várta, úgy hogy a »Carpathia« nem is képes felvenni az összes kivándorlókat. A kivándorlók egy része kénytelen megvárni az »Ultonia« Cunard-hajót, amely e hó 25-én indul Fiuméből New-Yorkba. A »Carpathia« esütörtökön indul innen Nápolyba, ahol számos első osztályú utas várja.

— **Ristori Adél emlékezete.** A »Circolo Letterario« kezdeményezésére holnap, szerdán, emlék-estét tartanak *Ristori Adélnak*, a nagy olasz drámai művésznőnek emlékeztére. Az emlékbeszédet *Novelli* Ermete, a világ hírhű olasz színművész fogja tartani. Ezután *Goldoni* »Il burbero benefico« című színművét fogják előadni, amelyet »Un signore che patisce il solletico« című vígjáték követ.

— **Fiumei tisztviselők fogyasztási szövetkezete.** A kereskedelmi miniszter e hó 5-én 58582. szám alatt kelt rendeletével megengedte a fiumei magyar királyi állami tisztviselőknek, hogy mint pártoló tagok a Vasutaszövetség fiumei kerületének fogyasztási szövetkezetébe beléphessenek. Az alapszabályok szerint az állami tisztviselők évenként 8 korona pártoló tagsági díjat fizetnek, amely a fogyasztási szövetkezet tartalékaitól fogja szaporítani. A szövetkezet tagjai legalább egy részjegyet tartoznak venni, amelynek ára 20 korona és 2 koronás részletekben is fizethető. Azok az állami tisztviselők, akik tagjai akarnak lenni a fogyasztási szövetkezetnek, jelentkezzenek a »Tengerparti magyar királyi állami tisztviselők egyesületé«-nél (Municipio-utca).

— **Robbanás egy magyar osztrák konzul hajóján.** Buenos-Airesből táviratozzák: A rozáriói kikötőben veszteglő »Dalmata« hajón, amely Mihálovics buenos-airesi magyar-osztrák konzul tulajdona, kazánrobbanás történt. Az explozió megölte a kapitányt, az első tisztet és három fűtőt; tizenegyen súlyosan megsebesültek. A hajó tüzet fogott, amelyet azonban eloltottak.

— **Rablási kísérlet egy levélhordó ellen.** Ma reggel fél kilenckor Triesztben a Via S. Nicolo 11. számú házában lépcsőházában rablási merényletet követett el egy eddig ismeretlen merénylő *Velicogna* András pénzelevélhordó ellen. A levélhordó egy valószínűleg egyenesen e célra feladott 4 korona és Vatta Luigi névre szóló utalványt vitt a házba, melynek szűk és sötét lépcsőházában, egy a házifa vágásánál használni szokott kézibaltával hátulról két erős ütést mértek a fejére. Az ütéseket szerencsére felfogta egy vastag papirteker, melyet a levélhordó a fejének kissé bő sapkája alá beléste. A megtámadott mindazonáltal összeesett a súlyos ütésektől, de volt még annyi ereje, hogy segítségért kiabáljon. Erre a házban lakók és az utcai járókelők között többen odaszaladtak, de a merénylőnek sikerült a zürzavarban elmenekülnie. A házban levő steinfeldi sörház szakácsnéja, ki elsőnek sietett a megtámadott segítségére, fekete ruhás és fekete felöltős, körülbelül 25 éves, szőke embernek mondja a merénylőt. *Velicogna* táskájában 7254 korona készpénz volt, melynek elrablásához a merénylőnek nem volt ideje. A súlyosan sebesült levélhordót lakására szállították, ahol most gondos ápolásban részesítik.

— **Hajók forgalma.** Tegnap és ma a következő hajók érkeztek a fiumei kikötőbe: Az »Albania« osztrák gőzös Marinkovich kapitány parancsnoksága alatt Ragusából; az »Olga« magyar gőzös Sepich kapitány parancsnoksága alatt Newcastleből; az »Apollo« Lloyd-gőzös Dabovich kapitány parancsnoksága alatt Triesztből. — Elindult a »Tibor« Adriagőzös Sodich kapitány parancsnoksága alatt Antwerpenbe és a »Vasta Guerrero« olasz gőzös Saglimbene kapitány parancsnoksága alatt Sebenico érintésével Nápolyba.

Az *Adria*-társaság hajóinak forgalma: **Érkezett:** »Kolozsvár« okt. 12-én Rouenba Fiuméből. — **Elindult:** »Adria« okt. 15-én Tangerből Gibraltárba; »Andrássy« okt. 16-án Bariból Triesztbe; »Árpád« okt. 16-án Cataniaiból Maltába; »Mátyás király« okt. 15-én Marseilleből Genuába; »Szent László« okt. 16-án Triesztből Fiuméba; »Tibor« okt. 15-én Fiuméből Antwerpenbe; »Zrínyi« okt. 15-én Nápolyból Messinába. — »Bárá Fejérvár« okt. 15-én elhaladt Gibraltárnál Velence felé.

— **Táncztanítás.** A *Fiumei Műv. Altsz. Kör* elnöksége értesíti a kör tagjait, hogy az idén a rendes táncztanítás november 3-án egy megnyitó koszorúskával veszi kezdetét. Beiratkozni lehet *Polgár Sándornál*, a kör pénztárosánál (máv. fűtőházi iroda) mindennap és kivételesen a megnyitó koszorúcska estjén a kör helyiségében.

— **Pályázat tanítónői állásra.** A város pályázatát hirdeti a városi polgári leányiskolánál betöltendő számtani és természettudományi tanítónői állásra, amelyre 1600 korona fizetés, 400 korona lakáspenz és ötévenként 150 korona korpóték jár. A pályázatok e hó 31-éig nyújtandók be.

— **Arverés a zálogházban.** A városi zálogházban e hó 18-án és a következő napokon eladásra kerülnek azok a zálogtárgyak, amelyek után 1905. évi június óta nem fizettek kamatot. A tulajdonosok az arverés határidejét megelőző napig még kiválthatják zálogtárgyaikat.

— **Az utcák világitása.** A világitást ellenőrző bizottság rendelete értelmében október 17-étől 24-éig délután 5 óra 30 perczkor gyűjtják meg és reggel 5 óra 30 perczkor oltyák el. — október 25-étől 31-ig pedig délután 5 óra 15 perczkor gyűjtják meg és reggel 5 óra 45 perczkor oltyák el az utcai lámpákat.

— **Lopás a »Salona« hajón.** Az Ungaro-Croata bejelentette a rendőrségen, hogy »Salona« nevű hajóján több mint 300 korona értékű ezüstnemű loptak el. Néhány matrózt gyaanusitanak a tett elkövetésével. A rendőrség megindította a vizsgálatot.

— **Ragályos betegségek.** Az október 8-ától 14-éig terjedő héten a városi egészségügyi hatóságnál a következő ragályos betegségi eseteket jelentették be: Tífusz 5, skarlát 5, difteritisz 2. Meghalt 2 skarlátos és 1 tífuszos beteg.

— **Modern könyvkötészet.** Az 1875 óta fennálló *Kirchhoffer A. és Társa* jöhírnevű könyvkötő-cég jelentékenyen megnagyobbította vállalatát és helyiségeit az eddigi *Governo-utcai* üzlethelyiségből a *Via Alessandrina 2.* száma alá (Ploech-ház) helyezte át. A teljesen modern felszereléssel bíró vállalat a fiumei magyar közönségnek, ezégeknek és hatóságoknak szíves figyelmébe ajánlja magát.

Nyilt-tér. *)

Köszönetnyilvánítás.

Alulírott ezennel köszönetet mondok *Dr. Keszthelyi Péter* jeles orvos urnak, aki nagy tudásával szeretett nőmet a halál révéből hozta vissza családi körömbé.

A velem tett ezen jótéteményért *Dr. Keszthelyi* urnak ismételve hálás köszönetemet nyilvánítom.

Fiume, 1906. okt. 16.

Mramor Miksa

posta- és távirat-szolga.

*) Az e rovatban közlöttekért a beküldőt terheli a felelősség. — A szerk.

Olvassóink figyelmébe. Lapunk egyes példányai kaphatók az *Ivanich-féle hírlapelárusító* üzletben, *Via Riva 6. szám.* — *A m. kir. dohánynagyfőszdében Piazza Elisabetta.* — *Capudi Romualdo* likőrüzletében, *Deák-Corso.* — *Devescovich Giov.* trafikban, *Riva Szápary.* — *Barbis Giov.* trafikban, *Via Adamich* és *kiadóhivatalunkban* (»Unio«-nyomda, *Riva Szápary, Adria-palota.*)

A szerkesztőség és kiadóhivatal telefon-száma: 224.

Főszerkesztő:
Szemerjai Kovacs Zoltán.
Felelős szerkesztő:
Murai Jenő.
Kiadótulajdonos:
»Unio«-nyomnyomdai műintézet.

Igen jó mosónő

és vasalónő elfogad mindenféle mosást, vasalást és ruhatisztítást jutányos árak mellett. Czim: *Ivancsivics Mariska, Via Risorta 42. sz.*

Alapított 1864.

Gurti Edoardo

— Fiume. —

Ajánlja rendkívüli nagy választéku fűszer-, liszt- és csemege áruit.

Állami tisztviselőknek, vasuti hivatalnokoknak, bank- és magántisztviselőknek vásárló könyvecskére havi utólagos fizetés ellenében szállítom áruimat a legolcsóbb árak mellett.

Előzékeny kiszolgálás. * * Házhoz szállítás.

Számos megbízást kér

Curti Edoardo.

Via Municipio 1. — Telefon sz. 454.

Via del Mercato. — Telefon sz. 755.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

gyógyszertára

— a városi torony mellett. —

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszerzappanok, az összes ásványvizek, toalettcekkék és szépitőszerek, stb. stb.

„MIRAMARE“

NAGY SZÁLLODA

CIRQUENICA.

Az adriai tengerpart legújabb és legmodernebbül berendezett szállója 70 fényesen berendezett szobával, gyönyörű terrasszokkal, külön nagy étteremmel és külön kávéházi helyiségekkel.

Gyönyörű árnyas park; fekvés közvetlenül a tengerparton, remek kilátással. Fürdők a házban, villangos világítás, lift és minden modern kényelem;

Penzió lakás nélkül 6 korona. (Reggeli: kávé, tea vagy csokoládé vajjal s kenyérral, délután: 5 fogás; este: előétel, sült, sajt vagy gyümölcs.)

Mindennemű felvilágosítással szívesen szolgál

az igazgatóság.

„De la Ville“
 Szálloda, Kávéház és Étterem.
 Az átutazó
 és a helybeli magyarság
 találkozó helye.

= Fényesen berendezett szobák. =

➔ Külön nagy étterem. ➔

Kitűnő ételek és italok.

➔ Kőbányai és pilseni őstörési sörkimérés. ➔

Számos látogatást kér
Szentgyörgyi Ferencz,
 a „De la Ville“ szálló, kávéház és étterem
 tulajdonosa.

Használt és új
Zsákok raktára.

Bel- és külföldi gyártmányú új- és használt
 zsákok vétele és eladása.

Rupnik Emil

Ürményi-tér 6. sz. Steinmann-féle ház.

Telefon 226. sz.

Első fiumei magyar
 szobafestő és fénymázoló.

Vállal minden e szakmába vágó
 munkát a legjutányosabb árak mellett
 Szigorú pontosság és kiváló szakértelem
 A n. é. közönség b. pártfogását kéri

Altberger Ignác

Corsia Deák 34. sz., IV. em.

Fiumei első magyar rizshántoló- és rizs-
 keményítőgyár részv.-társaság

FIUME.

VÉDJEGY.

Különlegesség

fénykeményítő
 tábláskákban.

A vegyi tisztaságért a gyár kezkesedik.

Előfizetések és hirdetések
„A Tengerpart“

kiadóhivatalához

Adria Palota, Riva Szápary
 címzendők.

FELHÍVÁS.

A Fiumei Népbank Részvény-Társaság
 felhívja a tisztelt részvényeseket, hogy a
 részvénytőke 35%-át kitevő utolsó részletet a mai
 naptól fogva legkésőbb október hó 31-ig
 az intézet pénztáránál Via Andrassy 1. sz.
 I. emelet, fizesse be.

Az igazgatóság.

ÉRTESÍTÉS.

November hó 1-én megnyílik a

„BONAVIA“ nagy szálló

FIUME

ALSÓ KLOTILD-UTCZA 4. SZ.

Teljesen újonnan berendezett 56 szoba, a legnagyobb kényelemmel.
 A város középpontján.

Villamos világítás! ➔ ➔ **Mérsékelt árak:**

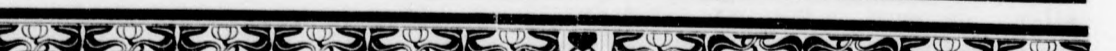
Nagyszerű étkező helyiség, pompás udvari kerttel. — Kitűnő olasz
 és német konyha. — Magyar és külföldi borok. — Elsőrendű sör.

== Pontos, gyors kiszolgálás. ==

☐ Minden vonathoz és hajóhoz társaskocsi áll rendelkezésre. ☐
 Telefonszám: 346.

Scala Ferdinánd
 tulajdonos.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

V. E. & A. de ROSSI

Piazza delle Erbe 7. (Óváros.)

Többször kitüntetett cipőraktára.

Saját készítésű legkitűnőbb

férfi-, női-, és gyermek cipők

minden árban.

Mérték szerinti megrendelések kifogástalanul
 eszközöltetnek.

Szabott árak.

Szabott árak.